

Izhaja vsaki četrtki ob 11. uri dopoldne. Rokopisi se ne vračajo. Nebrankovana pisma se ne sprejemajo.

Cena listu znaša za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni. Za manj premožne za celo leto 3 krone, za pol leta K 1-50.

Rokopise sprejema uredništvo v Gorici, dvorišče sv. Hilarija št. 7.

Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8—12 ur, dne v upravnih urah soti.

Izdajatelj in odgovorni vrednik: Ivan Bajt v Gorici.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič) v Gorici.

Naročnino in naznaila sprejema upravištvo v Gorici, Semeniška ulica št. 9. Posamezne številke se prodajajo v tobakarnah v Šolski ulici, Namski ulici in na Korojskem bregu (Riva Como) št. 14 po 8 vin.

Oglasi in poslanice se računajo po petih listih, in sicer: če se tiska enkrat 14 vin, dvakrat 12 vin, trikrat 10 vin. Večkrat po pogodbi.

Naročnino in oglase je plačati v Gorici.

Resne besede sv. očeta Leona XIII.

Bližajo se novi viharji.

V zboru kardinalov, dne 15. t. m., je sv. oče Leo XIII. izpregovoril resne, bridke besede, katerih ne smemo preslišati. Kakor z visokega stolpa se je ozrl po vesoljnem svetu in pogledal na nevarnosti, ki pretijo sv. veri in cerkvi. „Nasprotovanje“, rekel je, „vihar ne prenehava, ampak se širi od dežele do dežele. Sovraštvo do cerkve, zaničevanje sv. vere se prijemlje kakor kužna bolezen. Boj divja na Francoskem, boj na Španskem, boj na Portugalskem, boj v Italiji, boj med Nemci, boj povsod. Nasprotniki sv. vere vpijejo vedno po prostosti in napredku, toda katoliški cerkvi ne privoščijo nobene prostosti in nobenega napredka. Sé silo zatirajo vse cerkvene ustanove, za duhovnike kujejo posebne postavne okove, redovnikom hočejo vzeti vse kar imajo in jim prepovedati tudi delo. Posebno hudo bo zadelo cerkev, če vzamejo redovnikom šole, kjer so je do zdaj imeli. Vzeli hočejo cerkvi mladino, da ji vzamejo bodočnost. Peklenska hudoba je to, ki daje vsakemu prostost, naj živi kakor mu je drago in ljubo, duhovnikom in redovnikom pa hoče vso prostost vzeti.“

Jasno je, pravi dalje sv. oče, da so nasprotniki sklenili izpodkopati krščanske ustanove in človek mora nehoti verovati, da so se sovražniki raznih dežel skupno dogovorili in zložili na boj proti veri in cerkvi. Povsod rabijo skoraj ista sredstva: hujskajo množice, vpijejo in razsajajo, grozijo s pestmi in orožjem, širijo zdražbo po časopisih, smešijo sv. reči in osebe. Ta so slaba znamenja za bodočnost in ni neresnično prorokovanje, da pridejo za slabimi časi še slabši na vrsto. Toda katoliška cerkev bode vse boje premagala in vse težave prestala v zaupanju na Boga in brez strahu za se.

Bati se je pa za bodočnost narodov in držav, ker kolikor bolj se ločijo od zveličarja Jezusa Kristusa, v toliko več nevarnosti pridejo.

Sovražniki raznih dežel in narodov so se združili na boj proti veri in cerkvi! Resnica je to in treba je, da se tudi katoličani družimo med seboj na odpor. O tej veliki vojski je treba ljudstvo poučiti tudi pri nas na Slovenskem, ker tudi naša narodno-napredna stranka je v duhu združena z drugimi sovražniki vere in cerkve. Res je to. Naši narodno-napredni hvalijo vsako krivico, ki jo cerkvi prizadevajo nasprotniki na Francoskem ali v Italiji ali na Nemškem ali kjer koli. Če si n. p. italijanska vlada izmisli kako novo ponižanje sv. očetu, takoj to pohvali „Slov. Narod“; če naši prusaki (Schönerer in Wolf) speljejo kakega nemškega katoličana proč od Rima, je to prav velikonočno veselje za slovenske naprednjake i. t. d. Nasprotno pa, če pride cerkvi kako veselje ali pomoč, je to vedno žal našim narodno-naprednim, pa naj se je zgodilo kjerkoli na svetu. Nesimo toraj besedo papežev med ljudstvo in povejmo, da so se sovražniki združili proti veri in cerkvi.

„Za slabimi časi pridejo še slabši na vrsto“. To je prav gotovo, ker v zadnjih petdesetih letih je naraslo število nevernikov. Verjetno je torej, da se čez kratko dvigne po Evropi vihar proti katoliški cerkvi. Pripravimo se na to, ker je zelo verjetno, da se tudi pri nas v Avstriji združijo liberalci raznih narodov proti cerkvi in da bodo nadaljevali boj, od katerega so leta 1870 nekoliko odnehal. Zakaj so odnehal? Ker so si bili v narodnih vprašanjih nasprotni. Tako so n. pr. Čehi — tudi Mladoci — ves čas stali proti nemškim liberalcem, ker so si bili v laseh za narodne pravice. Znamenja kažejo, da se liberalci zopet

združijo na boj proti cerkvi tudi brez sporazumljenja v narodnih vprašanjih. Zgled je dal dr. Tavčar v državnem zboru, ko je dne 18. t. m. glasoval z najbolj zagrizenimi nasprotniki Slovencev in Slovanov proti nadvojvodu Francu Ferdinandu, ker je prevzel pokroviteljstvo nad katoliškim šolskim društvom in pri tej priliki pohvalil delovanje imenovanega društva, pograjal pa rovanje proti Rimu in papežu. — Sv. Oče Leo XIII. je torej dobro spoznal znamenja, ki napovedujejo velik vihar proti cerkvi, ko se bodo namreč raznih narodov liberalci združili proti veri in cerkvi. Pripravimo se na ta vihar z zaupanjem na Boga in brez strahu. Moči peklenke nas ne bodo premagale!

Občni zbor „Katoliškega delav. društva“.

Na povabilo zbralo se je okoli 200 udov v gostilni g. Gorjanca. Dr. Josip Pavlica je zbor pozdravil rekoč, da upa veselo zborovanje, če tudi nismo vzeli „kalamona“ s seboj. (Veselost). Na to je g. denarničar Jos. Ličan podal letni račun in sicer:

Prijemki:	K. v.
V blagajni 31. dec. 1899 . . .	752-44
Vstopnina 54 udov . . .	27-—
Mesečna vplačila udov po 40 v. . .	1290-80
„ „ „ 80 v. . .	542-40
Vrnena posojila . . .	41-60
Razni dohodki . . .	359-30
Svota . . .	3013-54
Izdatki:	
Podpore udom . . .	1770-98
Posojila . . .	30-—
Razni stroški . . .	357-46
V blagajni gotovine 31. dec. 1900 . . .	855-10
3013-54	

Izredni stroški 357-46 so se pokrili z izvenrednimi dohodki 359-30.

Moreno zbere vse vojaštvo. Oddelek pošlje proti ropajočim Indijanom, drugi mora odkopavati razvaline, tretji pomagati ranjenecem. Podpore v denarju in blagu, ki so se nabirale po celi deželi, je Moreno pravično razdelil. Pod spretnim Morenovim upravitelstvom si je okraj kmalu opomogel. Vsi so Morena blagoslovljali kot dobrotnika in rešitelja. Gospe so mu v imenu dežele poklonile zlato svetinjo z dijamanti obrobline in z napisom: „Rešitelju lbare“.

Tudi vlada ga je javno pohvalila, zato je mislil Moreno, da je zdaj najlepša priložnost mehkega predsednika opozoriti, da bo njegovo vedno prizanašanje revolucionarjem državi v pogubo. Espinoza se je izgovarjal, da ni vse tako črno, kakor misli Moreno. Ta se je vrnil na svojo pristavo z namenom, da se nikoli več ne povrne v javnost. Izkušnje so ga pr. pričale, da vsa odločnost in zmožnost moža, naj ima še tako dobro voljo, ne more rešiti države, ako jo vladajo postavne, ki so same na sebi slabe. Kadarkoli so mu prijatelji izražali željo, naj bi „rešitelj lbare“ zopet zasedel predsedniški stol, je vselej odkrito odgovoril: „Ne! Nočem več o tem slišati. Če sem imel kedaj uzrok, kesati se česa, je gotovo to, da sem l. 1861. prevzel pred-

Bilanca kaže 985-09 gotovega denarja in 380 kron oprave in tiskovin vse brez dolga.

Iz računov je razvidno, da smo izvenredne troške (za sobo, za nagrade pobiravcem, za svečavo itd.) pokrili z izvanrednimi dohodki in da so vsa tedenska vplačila delavcev prihranjena izključno za podporo bolnih udov. — Tako mora ostati tudi v prihodnje. Če bi n. pr. tombole ne bilo, bo treba primerno svoto nabrati pri dobrotnikih. (Dobro! Tombola naj bo!)

Občni zbor je račune odobril brez ugovora. Udje naj zdaj natanko pregledajo račune.

Na to je govoril č. g. Jos. Ličan o „okrožnici sv. očeta Leona XIII. o krščanski demokraciji“. — Govor je bil jako poljuden, da so ga delavci poslušali z velikim zanimanjem in ob sklepu zaklicali gromoviti „Živio! Leonu XIII.“, skrbnemu očetu delavskega ljudstva. Govor objavimo. G. predsednik je rekel, da papež je večni. V teku skoraj 2000 let je premagal in preživel brez števila viharjev. Vse mine na svetu, ker je vse le človeško delo, cerkev s papežem ostane, ker je božje delo. Prav gotovo bo cerkev premagala in preživela tudi narodno-napredni viharček, če prav si dr. Tuma v sobotni „Soči“ obeta, da pojde „čez truplo katoliške cerkve“ in „da jo pomete“. Ne bo nič, g. doktor: Danes ali jutri mrtev nam glas, cerkev (papež) ostane, ne bode nas!

Tovariš Bernik je stavil predlog, da bi se delavci podali v procesijo na sv. Goro za odpustke sv. leta. Ta predlog je bil z velikim navdušenjem sprejet in odbor ga bo izvršil. Ako bo vreme ugodno, pojde procesija v nedeljo po vnebohodu, dne 19. maja ob 4. jutraj iz Gorice. Točni spored objavimo, ko se dogovorimo s pristojno oblastjo.

sedništvo države, ki ima nes pametno ustavo. Če sem se edino lena zakone naslanjal, sem škodoval državi; če sem postavne prezrl, so vsi upili o samosilstvu in zatiranju. Kdor hoče v takih okoliščinah vladati, mora biti angelj ali pa tepec, jaz pa nisem ne to ne ono“. In vendar je prašanje o novem predsedniku razburjalo vse duhove. — Nove volitve so se bližale. Morenovi prijatelji so ga po sili hoteli postaviti za kandidata za predsedništvo; on pa se jim je ustavljal ter priporočal vajakilskega guvernerja generala Darkea. Morenovi nasprotniki so si želeli Urbinoveca.

Predsedništvo Espinoze je imelo prenehati meseca maja 1869. Revolucionarji niso mogli trpeti do konca, ter so zasnovali za dne 18. januarja zaroto. Vse okoliščine so bile pripravne. Ubogi Espinoza je iz usluge v uslugo slednjič tako daleč zašel, da so ga zapustili vsi dobromisleči in so ga obdajali sami najhujši nasprotniki. Moreno je bil o vsem poučen. Obiskal je predsednika, rotal ga je, naj vendar pokliče k sebi moze postenjak, prijatelj postavnege reda, ker le taki bi mogli državo še obvarovati domače vojske. Vse je bilo zaman. Predsednik je bil zaslepljen. Bilo je tedaj potrebno rešiti državo brez njega.

(Dalje pride.)

LISTEK.

Gabrijel Garcia Moreno.

(Životopis katoliškega politika.)

Visoko čislam učenjaka, ki nam preganja temo zmot, a bolj se cenim poštenjaka, ki ve in hodi pravo pot.

S. Gregorčič.

(Dalje.)

Ko se je vrnil v domovino, sklenil je posvetiti življenje svoji družini; pa ni mu bilo dano počivati. Glavno mesto Kito ga je izvolilo v senatsko zbornico skoraj jednoglasno. Urbinisti pa so prisegli, da uničijo to izvolitev. Kot uzrok so navedli dogodek v Limi, kakor da bi bil on roparsko napadel Viterija. Slabotnim senatorjem (starešinom) se je zdel ta ničev uzrok tako važen, da so skoraj enoglasno izključili Morena iz senata, čeravno je njegov osebni nasprotnik Mota trikrat zanj govoril. Urbinisti so od veselja vriskali. Vedno bolj so dobivali slabotnega predsednika v svoje mreže, tako, da je bila nevarnost, da ne dobijo vlade popolnoma v svoje roke.

Moreno je spoznal nevarnost, ter je predsednika prepričal, da je najboljšje, ako se odpove, preden preteče njegova doba. Izvoljen je bil z veliko večino nov predsednik Espinoza, goreč katoličan in

učen mož. Pa pokazalo se je, da dobremu vladarju ne zadostuje učenost in gorečnost. Espinoza je bil premehak.

Vse to je Morena užilo, da se je odločil dati slovo nehvaležni politiki. Vzel je v najem obširno posestvo Guachala (Guachala) blizu mesta Ibara. Tam je želel kmetovati in svoje zdravje krepiti. In vlada? Vlada je bila zadovoljna. Govorili so: „Naj le sadi zelje, naj le pase črede“.

V noči po Velikem Šmarnem dnevu l. 1868. je obiskal ibarski okraj grozovit potres. Hiše so se podrle, celo vdrla v zemljo, ki se je tu in tam odprla. Blizu 5000 ljudi, polovica prebivalstva mesta Ibara je bilo končanih, v celi deželi je bilo blizu 20.000 mrtvih. Brez družine, brez hiš so ostali klicali pomoči. Poleg tega so še divji Indijani porabili priložnost, ter so prišli ropat; da, celo drug drugemu niso nesrečni ljudje prizanašali. Zgodilo se je n. pr., da je ubogi ranjenec klical pomoči. Prišel je njegov brat, pa ne da bi mu pomagal, ampak se udaril ga je po glavi, da je revež zdihnil; tako je divjak ostal edini dedič bratovega premoženja. Vlada je bila v veliki zadregi. Ko ni drugega preostajalo, se nazadnje spomni Morena, ter ga prosi, naj prevzame mesto upravitelja cele ponesrečene dežele.

Tovariš Lovišček je spodbujal k vstrajnosti.

Dr. J. Pavlica je govoril o „kalamonu“ narodno-napredne stranke.

Govor je zbudil premnogo smeha. Govornik je dokazal: 1. da so vraže, prazna vera, zagovori, klicanje duhov itd. neiztrebljeni ostanki iz paganstva. Pagani so bili polni vraž, ki so popolnoma podobni vražam Gabrščekovega „kalamona“. 2. Krščanstvo se je vže od začetka borilo proti malikovanstvu in proti vražam. Sv. Pavel je v Efezu dal sežgati gromade kalomonov, deščic, znamenj, črk (grammata efesia), katere so mu verni izročili in katerih vrednost so cenili na 20 tisoč gld. Zato so se pa narodno-napredni Efežani hudo zagnali vanj, da je moral mesto zapustiti. — Za zgledom sv. Pavla je duhovščina vedno preganjala vraže ali ljudstvo je duhovnikom „kalamone“ skrivalo. Učeni Marquardt pravi, da je krščanstvo vodilo boj proti malikovanstvu in vražam, malikovanstvo je do cela premagalo, vraž pa ni moglo iztrebiti pri najbolji volji. Iz tega je razvidno, kako hudobno in krivično je očitjanje „Soče“, da duhovniki vzdržujejo vraže. V Gabrščekovem kalamonu je zapisano, da če se ga psu okolu vratu obesi, ne zadene psa nobena krogla, jaz pa pravim, da tisti kalamon in „Sočine“ kvante z njim niso vredne, da bi se jih psu obesilo okolu vratu. (Glasen smeh in klici: Res je, saj pes je božja stvar!)

G. dr. O b l a k je povedal par smešnih o nekem kalamonu, ki je pred leti izšel na Koroškem, spisan v grozni slovensčini.

Veseleč se lepega zborovanja smo se razšli s klici: do svidanja na sv. Gori!

Politični pregled.

Naš avstrijski državni zbor.

— Dne 18. t. m. se je zopet sešel državni zbor. Listi o tem sestanku že mnogo pišejo, a vsi izražajo mnenje, da se bode državni zbor izkazal voljnega za delo.

Mej drugim je bila vložena interpelacija nemške ljudske stranke glede poročila „Reichsposte“ o protektoratu nadvojvode Frana Ferdinanda nad katol. šolskim društvom. Interpelantje pravijo, da je to društvo bojno društvo radikalne stranke, vsled česar je poročilo povzročilo veliko vznemirjenost. — (Živahni heil-klici pri Vsenemcih, pohvala na levi.) Ko je šel posl. Herzog mej pri-trjevalnim vriščem rohnel proti „proti-ustavnemu protektoratu“, je izjavil pl. Koerber, da je to korak nadvojvode, o katerem vlada ničesar ne vé, za zasebne izjave nadvojvode napram predsedstvu imenovanega društva pa vlada ne more biti ustavno odgovorna. Ministerski predsednik globoko obžaluje, da se zadeva spravlja v razgovor od strani, ki ne kaže dolžnega spoštovanja. (Viharni mej-klici: „Los von Rom“). Poslanec Malik predlaga o tem imensko glasovanje. — Predlog je odklonjen s 149 proti 106 glasovom.

„Slovanski centrum“ je imel v petek svojo sejo in je v tej seji sklenil med drugim tudi to-le: Ker ni več stvarnih ovir za združenje „Slovanskega središča“ s „hrvatsko-slovenskim klubom“, pooblašča se načelnništvo, naj v tem oziru prične dogovore in če je „hrvatsko-slovenski klub“ pripravljen, tudi takoj se dogovori o združenju obeh klubov.

Dvojezični napisi. — Štajerska poslanca Žičkar, Ploj in tovariši so v petek interpelirali trgovskega ministra: Iz katerih vzrokov noče c. kr. trgovsko ministerstvo dovoliti tudi slovenskih napisov na poštah uradih in pečatih, kakor to želi slovensko prebivalstvo? Mnogi okrajni in občinski zastopi so že prosili, toda odgovarjalo se jim je vedno, da dobe dvojezične, ko se stari obrabijo. Toda zgodilo se ni. Tako je v Ivanjcih le 5 in v Radincih k večjemu 20 Nemcev, a poštni pečat je le nemški. Ali ni sramotno, da moramo Slovenci navzlic § 19 drž. tem. zakona še beračiti za take malenkosti!

Italija in trozveza. — Zanimivo je, kakor poroča dunajska „Information“ iz peresa svojega rimskega dopisnika o trozvezi. Francozki poslanik v Rimu Barré se je izjavil nasproti omenjenemu dopisniku o trozvezi z ozirom na Italijo mej drugim tako le: „Ako bi talijanska vlada jemala ozir samo na resnične narodno težnje italijanskega ljudstva, potem bi se trozveza gotovo

več ne obnovila. Kajti poslednja je v dobi svojega dvajsetletnega obstanka koristila le Nemčiji. Trozveza je le pomogla Nemčiji do razvoja njene industrije in trgovine na stroške Italije in Avstrije. Nemčija je hotela trozvezo, da ustvari temelj svojemu industrijalizmu. Da bi se s trozvezo hotelo žugati Franciji, to je bilo le navidezno, rečeno.

Po trozvezi si je Nemčija zagotovila v Avstriji in Italiji trg za svoje industrijske izdelke. Zlasti se je še Nemčija poslužila Avstrije, da svoj veliki kapital vložil v avstrijsko kmetijstvo ter na ta način dobi po ceni živil za oskrbo svojih industrij. Italija pa tudi ni čisto nič dobila za svoje usluge Nemčiji, marveč bila je vseskozi le oškodovana. To je sprevidelo italijansko ljudstvo in je začelo viharno nastopati proti obnovljenju trozveze. Italijanski kralj je sicer velik prijatelj ruskega carja, vsled česar se govori o možnosti nove trozveze mej Italijo, Francijo in Rusijo, vender je mogoče da se trozveza obnovi, ako ljudska volja ne bode na kralja mogočno uplivala. Ako pa se trozveza tudi obtravi, se bode Italija gotovo osvobodila obveze, da vzdržuje štiri armade v podnožju Alp v — dobro Nemčiji.

Razmere na Kitajskem.

— Senzačno vest prinašajo listi iz kitajskega. Poroča se namreč, da je oni del cesarske palače, v katerem je stanoval nemški general Waldersee, popolnoma zgorel. Ogenj je nastal po noči. Grof Waldersee se je le s težavo rešil s tem, da je skočil skozi okno na cesto. V požaru poginil pa je general Schwarzkoff. Požar je uničil vse razum nekatereh pisem. Zažgali so ali Kitajci ali pa kdo drug, kateremu komanda Nemcev ne ugaja. Sploh uživajo Nemci na Kitajskem le malo simpatij, Kitajci pa jih celo smrtno sovražijo. Dokaz poslednjim je, da so nedavno našli pred cesarsko palačo v Pekingu nekega nemškega častnika Bartscha v hrbet ustreljenega.

Velevalsti zahtevajo od Kitajske baje te-le odškodnine: Rusija 340 milijonov, Nemčija 240, Francija 260, Anglija in Japan po 100 milijonov, Avstro-Ogerska, Italija, Belgija in Nizozemska še niso stavile zahteve po odškodnini. Kitajska pa odklanja te zahteve in vsled tega bi utegnilo priti do novih zapletajev.

Vojna v južni Afriki.

— Kako piškavo se godi Anglezem v južni Afriki, pričajo dogodki sami. Početkom tega mesca sta bila angleška generala Williams (pri Heilbronu) in Alderon (pri Smaleddeu) hudo tepena.

V Kapski koloniji ima burško gibanje čedalje več uspeha. Buri rušijo Angležem železnice in druga prometna sredstva ter jim s tem ovirajo vojevanje. Dewet pa je dobil mnogo prostovoljcev v Kapu, živine in živil. Angleži pa stradajo vsega in so za smrt utrjeni. Radi tega želé miru — seveda ob enem pa postati gospodarji v deželi. Baš ta poslednja želja Angležev pa je kriva, da jim Buri počejo vstreči in končati vojno, katera traja že poldrugo leto brez uspeha ni za jedno ni za drugo stran, pač pa le v silno nesrečo obeh.

Iz bojišča ni zadnje dni prav nikakih poročil. Pač pa prinašajo razni angleški listi premišljevanja o tej vojski, ki dokazujejo, da niso Angleži še zdaj gotovi, da bi bila končna zmaga v južni Afriki vendarle na njih strani. Angleži so potrosili za vojsko v južni Afriki okolo poldrugo tisoč milijonov kron in vojske še davno ne bo konec!

Novice.

Častno občanstvo. Občinsko starašinstvo v Škrbini pri Komnu je v svoji seji dne 20. t. m. imenovalo vladnega svetnika g. dr. Petra Laharnarja, bivšega okr. glavarja sežanskega svojim častnim občanom.

Ravno tako tudi občina Brje v starašinstveni seji dne 22. t. m. Častitamo g. glavarja na zaupanju ljudstva!

Iz Šebrelj nam poročajo: Dne 21. t. m. je izvolilo naše starešinstvo preč. gosp. župnika Janeza Kokošarja v priznanje njegovega večletnega vpešnega delovanja v splošni blagor Šebreljskih občanarjev svojim častnim občanom.

Imenovanje. Za župnika v Bračanu pri Korminu je imenovan č. g. Edvard Suppanzig. Bilo srečno.

Veselica „Šolskega Doma“ v goriški „Čitalnici“. V nedeljo popoldne ob 5. uri bila je dvorana goriške

Čitalnice zopet prenapolnjena. Rodoljubno goriško občinstvo vseh slojev odzvalo se je v resnici v prav obilem številu vabilu „Šolskega Doma“ k veselici, katero je priredilo to krasno naše društvo s pomočjo svojih gojenk viših razredov in drugih prijateljev in prijateljic tega za goriške Slovence prepotrebne društva. In žal ni bilo nikomur, ki se je odzval temu vabilu; kajti raznovrstni vzpored izvršil se je tako lepo, tako točno, da je vsakdo z vidnim veseljem odhajal domu po dokončani veselici.

Tudi z gmotnim uspehom smemo biti zadovoljni, kajti isti je nov dokaz, da se naše ljudstvo zaveda važnosti tega našega šolskega zavoda. Želeti moramo le, da bi se take veselice večkrat ponovile.

Novi voditelj sežanskega okrajnega glavarstva. Za voditelja okrajnega glavarstva v Sežani je določen gosp. Ant. Rebek, c. kr. namestništveni tajnik v Trstu. Gos. Anton Rebek prevzame že te dni vodstvo okrajnega glavarstva. Prebivalci sežanskega okraja vdobe v osebi gos. Rebeka izvrstnega političnega uradnika, kojemu so potrebe našega Krasa natanjko poznane. Poleg tega bije v njegovih prsih plemenito srce. Prepričani smo zagadeli, da bode našel v njem vsakdo najodločnejšega zagovornika svojih postavno opravičenih zahtev.

Smrtna kosa. V Oslavlju (Pevma) je umrla 20. t. m. v 57. letu svoje starosti po kratki bolezni gospa Jožefa Pintar roj. Fiegl soproga tamošnjega posestnika. N. p. v m.!

Deželni tajnik Alojzij Petterin je dne 22. t. m. stopil v službo.

Deželni tehnični urad. — Deželni odbor bo predlagal deželnemu zboru ustanovo deželnega tehničnega urada.

„Soča“ že zopet žuga. — V št. 47. čitamo te-le pretilne besede: „Klerikalci nimajo vzroka, da bi se veselili te žalostne svoje „zmage“ nad jednim naprednim voditeljem (Gabrščekom). Nobena velika ideja ni zmagala brez žrtev — torej tudi naša ne zmaga brez njih! Vsaka žrtev pa bo rodila posledice, ki bodo živ bič po klerikalnih glavah!“

Tako pretijo naprednjaki!

Kazenska obravnava proti Andreju Gabrščku. V petek se je vršila v Trstu pri deželnem kot kazenskem sodišču kazenska obravnava proti Andreju Gabrščku, lastniku lista „Soča“; kakor je znano, ga je tožilo državno pravdnishvo zaradi pretilnega pisma, katero je Gabršček svoječasno pisal dr. Antonu Gregorčiču. Razpravo je vodil visodni svetnik Codrig, državno pravdnishvo je zastopal drž. pr. namestnik Clarici zagovarjal je pa obtoženca goriški odvetnik dr. Graziadio Luzatto. Izpraševanje prič se je vršilo v slovenskem jeziku, samo dr. Tuma je govoril poleg slovenskega tudi nemški. Državnega pravdnishva zastopnik je govoril italijansko, istotako je zagovarjal tudi obtoženca njegov zagovornik v ital. jeziku. Vsled tega bila je tudi razsodba proglašena v ital. jeziku.

A. Gabršček je bil obsojen na dvamesečno ječo in na pokritje sodnih stroškov.

Poročilo v „Edinosti“ o kazenski obravnavi Gabrščkovi je od konca do kraja lažnjivo. Po tem poročilu so vse priče krivo prisegle, sodniki so krivično sodili, Gabršček je nedolžen. Poročilo je bilo naročeno iz Gorice, da so je potem prenesli v „Sočo“ kot mnenje tržaških Slovencev. Toda lažnjivost je grda reč — tudi pri tržaških Slovencih.

Kmečki pregovori in A. Gabršček. — „Soča“ piše: „O ti črna suknja, kaj vse tiči pod teboj? Varuj se jih in ne zaupajte jim! Kmečki pregovor pravi: „In ako ti sede „far“ na suknjo, odreži jo, pa beži od njega, da le ne boš imel nič z njim opraviti“. Res je ta pregovor med našim ljudstvom, pomeni pa, da je nesrečen, kdor se nad duhovnikom pregreši. Zato pa meni ljudstvo: tudi če ti je duhovnik nadležen (če ti sede na suknjo), potrpi rajše in ogni se (odreži suknjo in beži), ker če se nad njim maščuješ, boš nesrečen. G. Gabršček in sploh vsi „Sočani“ naj si torej vzemo k sreču ta pregovor, ker resnica je: Kdor se nad duhovnikom pregreši, bo nesrečen. Tudi cele družine, ki „Sočo“ podpirajo, bodo nesrečne.

Vprašate: „Oj ti črna suknja, kaj tiči vse pod teboj?“ Odgovarjamo vam: ime Kristusovo, ki varuje čast svojih

duhovnikov. Vi se na to smejete? Počakajte, ni še vseh dnij konec!

Napredno barabstvo. — „Soča“ smeši ljubljanske romarje, češ, da so bili sami reveži, ki si niso mogli mesa vkupiti na sv. Gori, da so bili pijani itd! To je zasmehovanje ubogih ljudi! Podobno barabstvo so izvršili nekateri pobalini pred škofijo, ko se je pripeljal mil. knez in škof ljubljanski h kardinalu. Vpili so namreč „živio Tavčar“ itd. Taka je olika napredne stranke!

Nova železnica v Trst je bila v razpravi v železniškem odseku državnega zbora dne 22. in 23. t. m. Vsi govorniki so načrt odobraval. Dr. Šušteršič je izjavil, da bi Kranjci imeli rajše črto Ljubelj-Loka-Divača, ali iz ozirov na občne državne koristi, bodo glasovali za bohinjsko železnico. Mladočeški poslanec Kaftan je zatrdil, da mladočeška stranka ne bo nasprotovala železnici. Minister Wittek je izrazil svoje veselje, da je načrt zahvaljen od vseh strank. Odsek je tudi v podrobni razpravi sprejel načrt (točka I. 1—6). Po tej razpravi bi človek sodil, da načrt pride kmalu v zbornico in da bomo kmalu rešeni dvomb in skrbi. Ali vendar listi strašijo, da državni zbor predloge ne reši še v tej spomladi.

Novi most čez Sočo pri Barki.

— V soboto je bila na licu mesta komisija za izlstitutev zemljišč, katera prideje v poštev pri zidanju mosta čez Sočo pri Barki. Komisijo je vodil okrajni komisar g. Polley. Zaradi neugodnega vremena je delo doslej počasi napredovalo. Zdaj so se pa poprijeli dela z vso odločnostjo in je nade, da bode most v 20 mesecih dokončan.

Morski kopelji v Gradežu.

— Kakor druga leta, vsprejetih bode tudi letos iz goriškega mesta in z dežele pideset morskih kopelj potrebnih otrok brezplačno v kopelji v Gradežu. Starost otrok ne sme presegati štirinajstega leta, kakor tudi ne biti izpod 6 let. Prošnje naj se dopošljejo dotičnemu odboru potom okrajnega glavarstva oziroma mestnega magistrata do 20. maja t. l.

Brutalen napad. — V soboto popoldne so se peljali trije delavci in cvetličar g. barona Bianchija iz Gradeža, kjer zida g. baron več hiš, proti domu. Vsi štirje so Slovenci ter doma iz Rubij. Ko so se okolo pete ure popoldne približali Fojanu, jih dotečeta tam dva voza. Na prvem je sedel nek U. iz Gorice, na drugem pa neki furlan: župan. Prvi namreč preteče naše štiri Slovence, ne da bi se kaj dilo. Istotako jih je hotel preteči tudi drugi, pa cesta je bila na istem mestu nekoliko ozja — zaradi česar ni mogel tako naglo mimo njih s svojim vozom. To ga je tako razjezilo, da je začel naše ljudi koj zmerjati s porchi di schiavi itd., kakor to ti ljudje izvrstno umejo. Hotel je tudi stopiti z voza ter klicati tamošnje ljudi, naj mu gredo držat konja. Pa ti dobri ljudje, ki so veliko bolj od njih gospode, ga niso hoteli poslušati. Pretekel je slednjič naše ljudi ter dirjal s svojim konjem za Urjo proti Zagradu. Ko se pripeljejo naši do tja, pristopi oni voznik in še nekdo drugi k vozu ter vpraša, kdo odgovarja za konja ali kdo je prav za prav kočijaž. Ko mu odgovori cvetličar da je to on — prisloni mu ta z roko dve gorki za vrat potem pa ga začne bičati ter ga hudo rani pod levim očesom. Boječi se naši ljudje, da sta Italijana mogoče oborožena tudi z revolverji, se jima niso postavili v bran marveč udaril je cvetličar po konju, da bi jima prejš ko mogoče ušli. V tem pa je začel oni voznik še ostale tri opletati z bičem, tako, da je vsak izmed njih dobil kaj za spomin na to italijansko „bruturo“. Ko so jima slednjič zbežali, peljali so se do zdravnik v Zagradu. Potem so šli k orožnikom. Spremljani po poveljniku orožniške postaje, so se podali potem na kolodvor, kjer sta se šenahajala zločinca Poveljnik orož. postaje si je ves dogodek zapisal, konstatiral identiteto krivcev ter naznanil vse to sodišču v Gradišči. G. baron Bianchi pa je poskrbel, da je prišla o vsem tem tudi goriška sodna oblast do znanja. — Žid „Piccolo“ o vsem tem molči; kako bi pa on rohnel, da bi se Lahonom na slovenskih tleh pripetilo kaj sličnega?!

Iz Trsta. Cerkveno življenje Slovencev. V nedeljo praznik M. B. Milostljive je bila tu v Trstu zelo pomisljiva slovesnost.

K 103.714-96

G. Jos. Hrovatin meni, da je upadek na blagu (5%) in na aktivnihreditih (5%) premajhen, in bi predlagal išji upadek. G. gostilničar Reja se čudi, a je toliko blaga na upanje t. j. 7.010-20 K. — G. blagajnik dr. Pavlica je pojasnil, a upadek 5% je obče v navadi in da išjega bi davkarija ne odobrila. Ako bi upadek zvišali le za 2%, ne bi ostalo iše čistega dobička. Kar se pa tiče dolga djemnikov bodo navzoči trgovci gotovo otrdili, da je jako nizek v primeri z tržkom. — G. Dekleva: Saj to ni obena svota! G. Hrvatin je na to unaknil svoj predlog in občni zbor je dobri predložene račune.

Druga točka je bilo poročila načelstva, katero je podal g. predsednik sam. Načelstvo je v l. 1900 uredilo knjigovodstvo. Občinstvo je ostalo zadrugi zvesto. Največi in neprecenljivi dobiček za ljudstvo je v tem, da vdobiva dobro blago za pošteno ceno. Za to, to je za občeno ljudsko korist je bila zadruga ustanovljena. — Koncem l. 1899 je bilo 279 udov, l. 1900 je pristopilo 20 udov, odstopilo pa 13, ostane torej koncem l. 1900 udov 286. Deležev je bilo koncem l. 1899: 623, leta 1900 je bilo odpovedanih 20, na novo podpisanih 77, ostane torej deležev 680.

Gledé uporabe čistega dobička: 2.710 K 68 v. je načelstvo stavilo predlog: podpornemu zalogu 1000 K, poslovedju 200 K, načelstvu za delo pri bilanci 150 K, „Sol. Domu“ 250 K, ostalo res. zalogu.

G. ravnatelj Hrovatin stavi in utemeljuje predlog: da naj se prišteje podpornemu zalogu le 50 K, rezervnemu zalogu pa 950 K več. — G. blagajnik ne more odobravati tega predloga iz ozirov na naše davčne postavbe. Občni zbor je sprejel predlog načelstva in mu naročil, da naj o predlogu g. Hrovatina, preišlija in naj ga vpoštevata, ako spozna, da je v prid zadrugi.

Nadzorništvo je račune odobrilo, ali posebnih predlogov ni stavilo.

Volitev načelstva in nadzorništva se je vršila po listkih. Pregledovalca listkov sta bila izvoljena gg. prof. Iv. Berbuč in Jernej Kopač. Izvoljeni so bili skoraj soglasno v načelstvo: Ivan Bajt, predsednik, Ivan Simčič veleposestnik v Gorici, Jernej Kopač trgovec v Gorici, Matko Koršič in Fran Novič kroj. mojstra v Gorici, v nadzorništvo pa: dr. Fr. Kos, predsednik, dr. Fr. Žigon, podpred., Josip Hrovatin, Franc Černic in Valentin Jug, blagajnik: dr. Jos. Pavlica.

Na to je g. Ivan Pavšič iz Ravnice priporočal, da naj zadruga skrbi za ceneje blago ubožnemu ljudstvu. On dobro ve, da je bolje vkupovati dobro blago za tako ceno, kakor zadruga prodaja, ali ljudje iščejo le ceno blago, ki ni veliko vredno. Če je v zadrugi ne najdejo, so nevoljni in tožijo, da je v zadrugi vse predrago. — G. poslovedja je dal potrebna pojasnila in dokazal, da je zadruga najcenejša prodajalna, ali slabega blaga da nima. — Na-to je predsednik Iv. Bajt, zaključil zborovanje.

Za kratek čas.

Ni praznoveren. „Nisem praznoveren, gospoda moja, ali kot trinajsti pa ne sedem rad za mizo, če je jedi — le za dvanajst oseb“.

ŠMARNIC
Mariji, majnika kraljici
v venec splel
Martin Jurkovič,
kn. šk. duh. svet. in župnik pri Sv. Petru
poleg Maribora.

31 premišljevanj za Marijini mesec
v ljubki domači besedi. Marijine pre-
lepe čednosti se priporočajo v po-
dobah zalih cvetle, da sliji Marijini
častilec lože zapomnijo in raje po-
suejajo.

Brežirana knjiga 80 v.; vez v
platnu 1 K 30 v.; vez v usnji
1 K 60 v. — Poštnina 10 v.
Razpošilja se le proti plačilu.

Prodaja
tiskarna sv. Cirila.

Peter Skok,

zidarski mojster
v Gorenji Trebuši šte. 85.
se priporoča za zidarska dela;
dela izgotavlja vsakomur povoljno in točno.

Na prodaj so

orglje

iz druge roke.

Pojasnila daje:

Cerkveno oskrbnštvo v Medani
(Krmn-Medana.)

Izvrstna goriška vina

ima na prodaj

Kmetijska zadruga v St. Petru
(pri Gorici).

Priporoča ista tudi za maše č. gg.
duhovnikom. Za pristnost se jamči.

Anton For,

klobučar in gostilničar v Semeniški
ulici, ima bogato zalogo raznovrstnih
klobukov in toč v svoji krčmi prist-
na domača vina brez postrežbe tudi
z jako ukusnimi jedili. Postrežba in
cene jako solidne.

Anton Obidič,

čevljar

Semeniška ulica hiš. šte. 4 Gorica,
priporoča se

za raznovrstna naročila po meri
za gospe in gospode.

Naročila se izvršujejo hitro.

„Krojaška zadruga“,

vpisana zadruga z omejeno zavezo
v Gorici,

Gospodsk. ulica hiš. šte. 7.

VELIKA ZALOGA

vsakovrstnega manufakturnega blaga
za ženske in moške obleke, za vsak
stan in vsak letni čas v največji
izberi, kakor: sukno, platno, prte-
nino, Chiffon, oksfort, srovice, vsa-
kovrstne preproge, zavese, namizne
prte; nadalje vsakovrstno perilo, srajce,
Jäger itd. itd.

Vse po najnižjih cenah.
Cene so stalne brez pogajanja.

Važno za vsakega!

Razprodaja!

Po nečuvno nizki
ceni se dobi za samo

2 gl. 95 nč.

krasna garnitura
obstoječa iz

14 krasnih drago-
cenih predmetov

in sicer:

- 1 ura od niklja, Anker remont. (na željo
tudi posrebr.) z lepo razrezljanim po-
krovom, točno urejena s 3-letnim jam-
stvom in škatičico.
- 1 krasna goldin ali nikljasta okropna
veržica s privesom. Pariški sistem.
- 1 goldin igla za kravate z imitir. briljanti.
- 1 par gumbov za manšete, znamka „Ga-
rantie“.
- 1 garnitura (5 komadov) gumbov za srajce
in ovratnike.
- 1 par uhanov iz pristnega srebra, uradno
puncir.
- 1 goldin prstan s krasnim kamenom.
- 1 žepno ogledalo v etvilju.

Vseh 14 krasnih in vrednostnih
predmetov z uro Anker-Remont vred po-
šilja le za **2 gl. 95 nč.** s povzetjem
ali po naprej poslanem denarju, trdka

Brüder Hurviz

Krakovo - Stradom 17. - Krakovo.

Neodgovarjajoče sprejemam v 8 dneh nazaj
in povrnen denar, vsled česar nima kupec nika-
kega rizika.

Bogato ilustriran cenik raznovrstnih drago-
cenosti brezplačno in franko.

Razprodajalci in agenti se sprejemajo.

Vsak kupec dobi v dar brezplačno
krasen žepni album s 15 razglednicami
mesta Krakovo.

Izvrstne, priznane najboljše

Jeklene pluge, z 1, 2, 3 in 4 lemeži, **brana za njive in travnike:** členasta in dijagonalna
Droblilne in gladke jeklene-ploščaste poljske valje, — sejalne stroje „AGRICOLA“.
Stroje za košnjo trave, detelje in žita. **Konjske grablje in grablje za žito,** stroje za
obračanje sena. Patentirane stroje za sušenje sadja, zelenjadi itd.

Stiskalnice za vino in sadje, tudi za druge namene. — **Sadne**
in grozdne mline. — **Stroje za robkanje grozdja,**

Samodelujoče patentirane škropilnice proti perono-
spori, grintovcu in krvavi uši „SYPHONIA“.

Premakljive štedilne peči s kotli, — stroje za parenje krme.

Mlatilne stroje

s patentiranimi valjastimi pod-
lagami za sklepno mazilo, ročne,
na gepel in na paro,

Vsakovrstne gepelne

za vprego od 1 do 6 konj.
Najnovejše čistilne mline za
žito, trijorje,

stroje za mrvenje koruze, slamnoreznice, mline za drobljenje
žita in stroje za rezanje korenjstva,

Ročne stiskalnice za seno in slamo, nepremakljive in prepeljive,
sploh vse gospodarske stroje

proizvajata in prodajata pa najnovejši konstrukciji

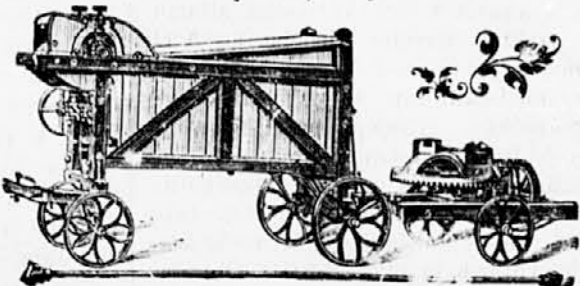
PH. MAYFAHRT in drug,

c. in kr. edino priv. tvornice gospodarskih strojev, livarne in fužine na paro

Ustan. 1872. **Dunaj (Wien) II, Taborstrasse 71.** 750 delavcev

odlikovane z nad 450 zlatini, srebrnimi in medenimi kolajnami iz vseh večih razstav.

Obsežni katalogi in mnoge priznanice pošiljajo se na zahtevo brezplačno. — Zastopniki in razprodajalci se iščejo.

Teodor Slabanja,

srebrar,

v Gorici, ulica Moreli 12,

priporoča prečast. duhovščini za
izdelovanje cerkvenih posod in
orodja. Pripravo cerkvenega o-
rodja olajšuje revnim cerkvam
s tem, da daje tudi na obroke.
Obroke si pa preč. p. n. gospod
naročevalce sam lahko določi.

Čebelno voščene sveče

pod garancijo 2000 kron

priporočam preč. duhovščini, cerkve-
nim oskrbnštvom in slavnemu p. n.
občinstvu.

Med garantiran čebelni pi-
tanec najboljše vrste na drobno Kg.
po K 1.20.

Z odličnim spoštovanjem

J. Kopač,

svečar,

ulica sv. Antona 7, Gorica.

Franc Melink,

zidarski mojster v Višnjeviku št. 67,
prevzema vsa zidarska dela po naj-
nižji ceni. — Naročena dela se lično
izvršujejo.

C. kr. priv.

civilni, uradniški in vojaški krojač
in trgovec

v Gorici, na Travniku št. 22 I. nadstr.

M. P O V E R A J,

P. n. občinstvu priporoča svojo
izborni zalogo vsakovrstnega blaga iz
avstrijskih in inozemskih tovarn ter go-
tovih oblek, sobne in dežne plašče,
vsakovrstno možko perilo, srajce Jäger.
spodnje hlače ter nogovnice, oficirske in
uradniške priprave, sploh vse, kar je
treba paradnim odlekom za vsaki stan.

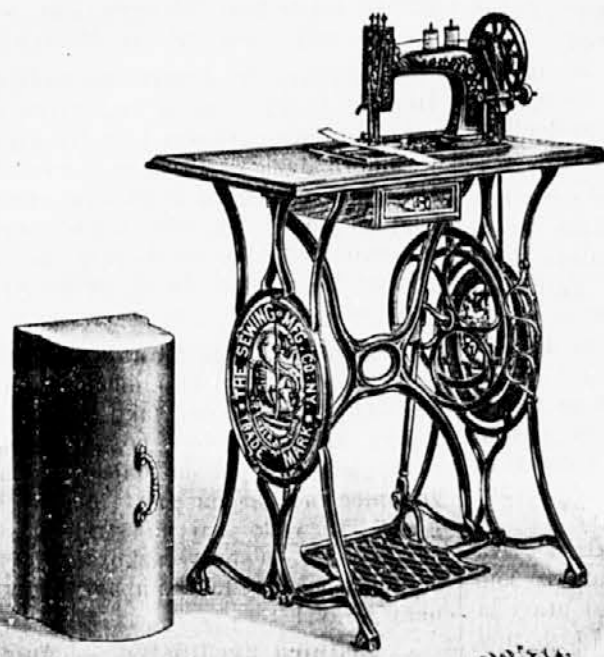
Lepa priložnost za letno sezono!

Radi preselitve s 1. avgustom 1901
na Travnik št. 5 v pritličje

se prodaja blago po tovarniških cenah!

Saunig & Dekleva

v Gorici.

Prva slovenska
zaloga vsakovrst-
nih šivalnih in ve-
zejnih strojev
(Stickereimaschi-
nen), kakor tudi
dvokoles ter sa-
mokresov v ulici
Municipijo št. 1.

Lastna meha-
nična delavnica
in popravilnica
šivalnih strojev,
dvokoles v Nun-
ski ulici hiš. št.
16.

Šivalne stroje
se jamči za pet
let.

Pred konkurencijo nič strahu!!!